

SV – Ortodox religion

21.9.2018

Provet omfattar två delar.

Del I består av sex uppgifter värda 20 poäng var och del II av tre uppgifter värda 30 poäng var. Du får besvara högst fem uppgifter. Av dessa uppgifter får högst två komma från del II. Det maximala antalet poäng i provet är 120. För att nå detta poängantal måste du besvara tre uppgifter i del I och två uppgifter i del II. Det går inte att bifoga skärmdumpar till svaren.

Lämna inga anteckningar i svarsfältet för sådana uppgifter som du inte vill lämna in för bedömning. Obs! Vid uppgift 1 finns separata anvisningar för hur man låter bli att svara.

DEL I

20-poängsuppgifter. Besvara 3–5 uppgifter.

1. [Påståenden om den ortodoxa kyrkan, andra kyrkosamfund och religioner](#) (inget material)
2. [Etisk analys](#) (material: textutdrag)
3. [Askes och andlig strävan inom klosterlivet](#) (inget material)
4. [Påståenden om den ortodoxa kyrkan och den ortodoxa kyrkans praxis](#) (inget material)
5. [Kyrkorum](#) (material: två fotografier)
6. [Fredsavtalens inverkan på den religiösa situationen](#) (material: två kartor)

DEL II

30-poängsuppgifter. Besvara 0–2 uppgifter.

7. [Definitioner av religion](#) (material: tre textutdrag)
8. [Lidandets betydelse i kristendomen](#) (material: textutdrag)
9. [De gamla ortodoxa patriarkaten](#) (inget material)

Du kan öppna materialet för uppgifterna i en separat flik genom att klicka på [denna länk](#). I uppgifterna finns också direkta länkar till materialen.

DEL I

Besvara 3–5 uppgifter. Du får besvara sammanlagt högst fem uppgifter i delarna I och II.

1 Påståenden om den ortodoxa kyrkan, andra kyrkosamfund och religioner (20 p.)

Nedan står 20 påståenden (1.1.–1.20.) grupperade enligt fem teman. Ange om respektive påstående är rätt eller fel. (Sammanlagt 20 p., rätt svar 1 p., fel svar –1 p., inget svar 0 p.) Du kan ändra ditt svar efter att du har svarat på ett påstående, men du kan inte längre lämna påståendet helt utan svar.

Om du har börjat besvara uppgiften men kommer till att du i alla fall inte vill lämna in den för bedömning ska du välja alternativet ”Inget svar” för alla påståenden.

Ortodox kyrkohistoria

1.1 Bakom ikonoklasmen (bildstriden) låg det kejserliga förbudet att använda ikoner i religiös bemärkelse.

Rätt

Fel

Inget svar

1.2 Den ortodoxa kyrkan på Cypern är ett autonomt kyrkosamfund.

Rätt

Fel

Inget svar

1.3 De gammaltroende i Ryssland ville följa den ortodoxa traditionen i Grekland.

Rätt

Fel

Inget svar

1.4 Boksamlingen Filokalia berättar om de fromma asketernas liv.

Rätt

Fel

Inget svar

Dogmatik

1.5 Enligt den ortodoxa kyrkan är ordet logos symbolen för Kristus.

Rätt

Fel

Inget svar

1.6 Enligt den ortodoxa kyrkan utgår den heliga Anden i oändlighet från Fadern och Sonen.

Rätt

Fel

Inget svar

1.7 Enligt den ortodoxa kyrkan får en person som ansluter sig till den ortodoxa kyrkan, och som blivit döpt enligt kristen tro smörjelsens sakrament.

Rätt

Fel

Inget svar

1.8 Enligt den ortodoxa kyrkan är den heliga Anden inte närvarande i händelserna i Gamla testamentet.

Rätt

Fel

Inget svar

Andra kyrkosamfund och religioner

1.9 Den lutherska kyrkan är i dag en del av den romersk-katolska kyrkan.

Rätt

Fel

Inget svar

1.10 Konfucianismen och taoismen har uppstått i Kina.

Rätt

Fel

Inget svar

1.11 Enligt dharma är hinduerna förpliktade att verka gott för att nå ett gott liv.

Rätt

Fel

Inget svar

1.12 Shintoismen representerar en panteistisk gudsuppfattning.

Rätt

Fel

Inget svar

Kristen etik

1.13 Den ortodoxa etiken grundar sig på kyrkans lära om människosynen, gudstron och frälsningsläran.

Rätt

Fel

Inget svar

1.14 Den kristna etiken slår fast principerna för lagstiftningen.

Rätt

Fel

Inget svar

1.15 Den teleologiska etiken grundar sig på Guds bud.

Rätt

Fel

Inget svar

1.16 Den ortodoxa etiken kallas sinneslagsetik.

Rätt

Fel

Inget svar

Den ortodoxa kyrkan i Finland

1.17 Finlands första ärkebiskop kom från Estland.

Rätt

Fel

Inget svar

1.18 Prästmunken Ilja förde in den ortodoxa kristendomen från Novgorod till Karelen på 1000-talet.

Rätt

Fel

Inget svar

1.19 Den ortodoxa kyrkan i Finland får använda den gregorianska kalendern fram till år 2050.

Rätt

Fel

Inget svar

1.20 Under den autonoma tiden fram till slutet av år 2017 har fyra olika personer verkat som ärkebiskop för den ortodoxa kyrkan i Finland.

Rätt

Fel

Inget svar

2 Etisk analys (20 p.)

Material:

2.A [Textutdrag: Lukasevangeliet, verserna 10:30–37](#)

Jesus undervisade sina åhörare genom flera liknelser. En av dem är liknelsen om den barmhärtige samariten. Läs utdraget (material 2.A) ur Lukasevangeliet (Luk. 10:30–37) och diskutera hur texten kan tillämpas på vårt liv i dag.

3 Askens och andlig strävan inom klosterlivet (20 p.)

3.1 Diskutera vad som har påverkat uppkomsten av en asketisk kristen livsform. (10 p.)

3.2 Analysera olika former av asketisk andlig strävan i det ortodoxa klosterlivet och jämför de olika formerna med varandra. (10 p.)

4 Påståenden om den ortodoxa kyrkan och den ortodoxa kyrkans praxis (20 p.) Stämmer följande påståenden? Motivera ditt svar.

4.1 Den armeniska kyrkans ledare katolikos är också den uniatiska kyrkans högste andlige ledare. (5 p.)

4.2 En ortodox kyrka är också en katolsk kyrka. (5 p.)

4.3 Den ortodoxa kyrkan i Grekland har uppstått tack vare Paulus missionsarbete. (5 p.)

4.4 Meditation hör inte till den kristna traditionen. (5 p.)

5 Kyrkorum (20 p.)

Material:

5.A [Fotografi: Kyrkan i Joensuu centrum](#)

5.B [Fotografi: Den helige aposteln och evangelisten Johannes Teologens och Karelens Upplysares kyrka](#)

Hur återspeglar kyrkorummet olika läromässiga betoningar i den lutherska och den ortodoxa kyrkan? Använd fotografierna (material 5.A och 5.B) i ditt svar.

6 Fredsavtalens inverkan på den religiösa situationen (20 p.)

Material:

6.A [Karta: Uppskattning av gränsen i Nöteborgsfreden 1323](#)

6.B [Karta: Finlands gränser som de fastslogs i mellanfreden i Moskva 1944 och de områden som överläts till Sovjetunionen](#)

6.1 Hur har Nöteborgsfreden (1323) påverkat den religiösa situationen på Finlands område? Använd kartan (material 6.A) i ditt svar. (10 p.)

6.2 Hur har mellanfreden i Moskva (1944) påverkat den religiösa situationen på Finlands område? Använd kartan (material 6.B) i ditt svar. (10 p.)

DEL II

Besvara 0–2 uppgifter. Du får besvara sammanlagt högst fem uppgifter i delarna I och II.

7 Definitioner av religion (30 p.)

Material:

7.A [Textutdrag: Definition 1: Émile Durkheim](#)

7.B [Textutdrag: Definition 2: Melford E. Spiro](#)

7.C [Textutdrag: Definition 3: Clifford Geertz](#)

7.1 Jämför de tre definitionerna av religion (material 7.A–7.C) och analysera vilka drag i religionen som betonas i var och en av dem. (10 p.)

7.2 Framför ett motargument mot var och en av de tre definitionerna av religion (material 7.A–7.C). (10 p.)

7.3 Ge din egen definition av religion och motivera hur du kom fram till den definitionen. (10 p.)

8 Lidandets betydelse i kristendomen (30 p.)

Material:

8.A [Textutdrag: Andrejs tankar 7.9.2016](#)

8.1 Diskutera lidandet som en del av frälsningshistorien. (15 p.)

8.2 Läs utdraget ur bloggtexten (material 8.A) och analysera vad man inom den ortodoxa kyrkan menar med lidandets problem. (15 p.)

9 De gamla ortodoxa patriarkaten (30 p.) I området kring Medelhavet verkar fyra så kallade gamla patriarkat.

9.1 Namnge patriarkaten och deras huvudsakliga verksamhetsområden. (10 p.)

9.2 Välj ett av patriarkaten och diskutera dess ställning, betydelse och verksamhetsförutsättningar i dagens världspolitiska situation. (20 p.)

Kontrollera att du har svarat på rätt antal uppgifter. Lämna inga anteckningar i svarsfältet för sådana uppgifter som du inte vill lämna in för bedömning. Obs! Vid uppgift 1 finns separata anvisningar för hur man låter bli att svara.

YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNTA

STUDENTEXAMENSNÄMNDEN